

2. Bevolking

Tabel 2.01	Bevolking van Houthem naar geslacht, aantal huisgezinnen en aantal bewoonde woningen, 1830 - 1940
Tabel 2.02	Aantal vrouwen per 1000 mannen in Houthem, 1830 - 1940
Tabel 2.03	Indeling naar burgerlijke staat, 1830 - 1930
Tabel 2.04	Percentages ongehuwden, gehuwden en gescheidenen en weduwen/weduwnaars in Houthem, 1830 - 1930
Tabel 2.05	Indeling van de bewoners van Houthem naar burgerlijke staat, 19-11-1849
Tabel 2.06	Bevolking van Houthem volgens plaatselijke indeling op 19-11-1849
Tabel 2.07	Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1859 en 31-12-1869
Tabel 2.08	Samenstelling van de bevolking naar gezinsverband op 31-12-1859 en 31-12-1869
Tabel 2.09	Aantal huisgezinnen en leden der huisgezinnen, afzonderlijk levende personen, bevolking van gestichten en instellingen onder een bestuur te zamen wonende en het totaal der werkelijke bevolking, 1879, 1889 en 1899
Tabel 2.10	Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1879
Tabel 2.11	Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1889
Tabel 2.12	Bevolking die in de gemeente werkelijk woonplaats heeft alsmede tijdelijke aanwezigen op 31-12-1899 volgens plaatselijke indeling
Tabel 2.13	Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1909
Tabel 2.14	Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1920
Tabel 2.15	Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1930
Tabel 2.16	In gestichten en instellingen levende personen in Houthem, 1889 -1930

Bron:

Houthem in cijfers : Statistische gegevens over de periode 1830-1940, afkomstig uit officiële Nederlandse bronnen en aangevuld met cijfers uit andere publikaties / samengest. door J.A. Heijns . – Houthem, [de auteur], 1989. 182 p.

Verklaring bij tabel 2.01

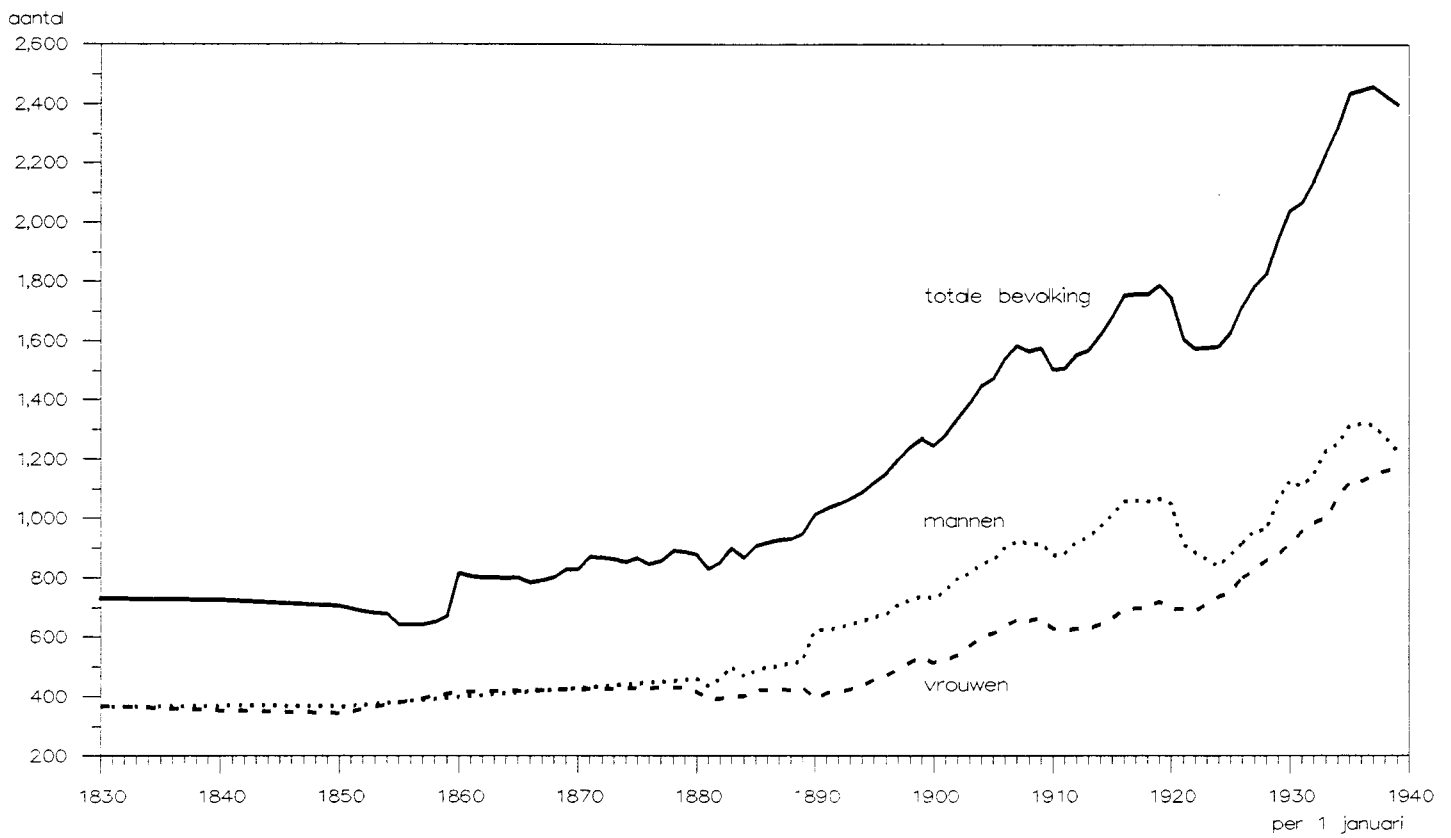
De cijfers die betrekking hebben op 1-1-1851 tot en met 1-1-1880 komen grotendeels uit de documentatie van Hofstee; de overige cijfers uit CBS-publicaties.

- * Waarvan niet in woningen: 246 (M: 218 /V: 28)
(dit is 11,9% van de totale bevolking)
- ** Werkelijke bevolking
- *** Volgens de publ. "Loop van de bevolking"
- # Volgens de Volkstelling
- ## Volgens de bevolkingsregisters
- @ 1241 mannen en 1141 vrouwen, totaal 2382 inwoners, gingen over naar de nieuwe gemeente Valkenburg-Houthem; 36 mannen en 43 vrouwen, totaal 79 inwoners, gingen over naar de gemeente Berg en Terblijt.

31-12-1930: 5,0 inwoners per woning van de totale bevolking
6,4 inwoners per woning van de bevolking in woningen

31-12-1935: 5,3 inwoners per woning van de totale bevolking

Grafiek 1. Bevolking van Houthem naar geslacht, 1 jan. 1830 - 1 jan. 1940

Tabel 2.02**Aantal vrouwen per 1000 mannen in Houthem, 1830 - 1940**

Jaar	Aantal vrouwen per 1000 mannen	Jaar	Aantal vrouwen per 1000 mannen	Jaar	Aantal vrouwen per 1000 mannen
1830	1005	1899	699 [1113]	1925	873
1840	946	1900	690	1926	861
1850	937	1901	678	1927	889
1859	1045	1902	698	1928	823
1869	985	1903	710	1929	811
1878	941	1904	714	1930	864 [1044]
1879	906	1905	707	1931	859
1880	899	1906	714	1932	819
1881	856	1907	717	1933	851
1882	802	1908	728	1934	855
1883	865	1909	719 [1038]	1935	852
1884	860	1910	706	1936	875
1885	849	1911	681	1937	908
1886	841	1912	672	1938	958
1887	820	1913	662	1939	960
1888	838	1914	658	1940	927
1889	630 [925]	1915	658		
1890	658	1916	658		
1891	659	1917	663		
1892	659	1918	679		
1893	665	1919	661		
1894	685	1920	757 [958]		
1895	695	1921	779		
1896	694	1922	829		
1897	708	1923	878		
1898	720	1924	853		

Opm. Tussen [] de cijfers excl. gestichtsbevolking.

Tabel 2.03
Indeling naar burgerlijke staat, 1830 - 1930

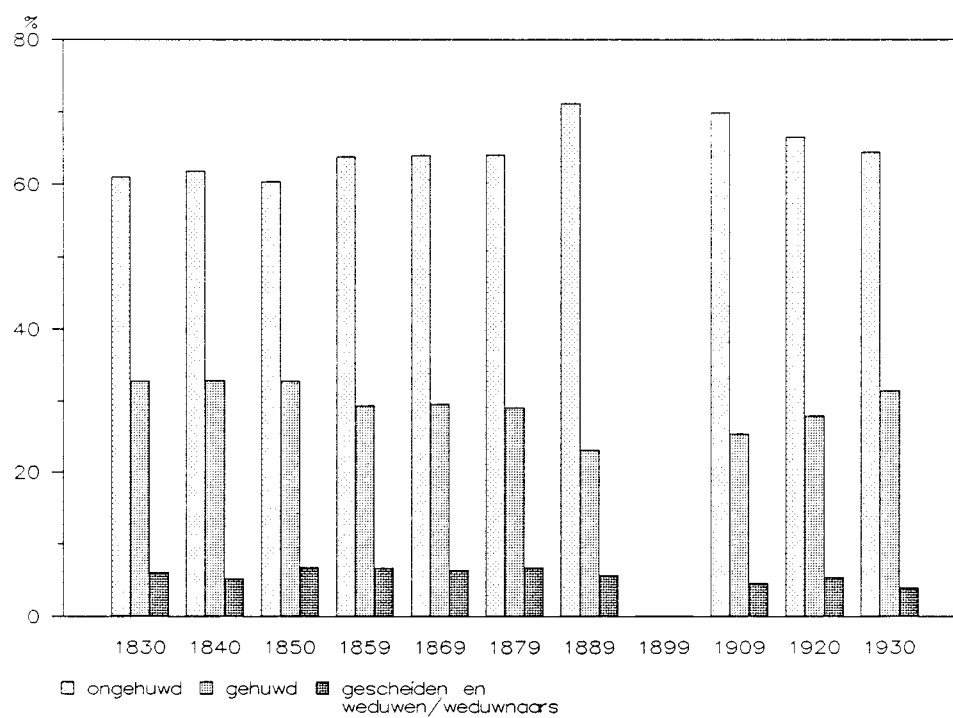
	1-1-1830			1-1-1840			19-11-1849			31-12-1859			1-12-1869			31-12-1879		
	M	V	Tot	M	V	Tot	M	V	Tot	M	V	Tot	M	V	Tot	M	V	Tot
Ongehuwden	231	216	447	241	207	448	233	194	427	259	262	521	302	276	578	317	248	565
Gehuwden	119	121	240	118	120	238	111	121	232	119	121	240	134	133	267	128	128	256
Gesch. v. tafel en bed													-	-	-			
Weduwnaars/weduwen	15	30	45	13	25	38	21	27	48	21	34	55	20	38	58	17	43	60
							(feitelijke bevolking)			(35) (56)								
Totaal	365	367	732	372	352	724	365	342	707	399	417	816	456	447	903	462	419	881
							(feitelijke bevolking)			(418) (817)								
Aantal huisgezinnen	149			145			158			150			159			161		

	31-12-1889			31-12-1899			31-12-1909			31-12-1920			31-12-1930		
	M	V	Tot	M	V	Tot	M	V	Tot	M	V	Tot	M	V	Tot
Ongehuwden	486	236	722				658	393	1051	658	414	1072	750	583	1333
Gehuwden	118	116	234				191	190	381	226	223	449	330	320	650
Gesch. v. tafel en bed							-	1	1	3	1	4	1	2	3
Weduwnaars/weduwen	18	40	58				25	44	69	29	55	84	28	53	81
Totaal	622	392	1014	732	512	1244	874	628	1502	916	693	1609	1109	958	2067
Aantal huisgezinnen	161			194											

Tabel 2.04
Percentages ongehuwden, gehuwden en gescheidenen
en weduwen/weduwnaars in Houthem, 1830 - 1930

Tijdstip	Ongehuwden	Gehuwden	Gescheidenen en weduwen/weduwnaars
1- 1-1830	61,07	32,79	6,14
1- 1-1840	61,88	32,87	5,25
19-11-1849	60,40	32,81	6,79
31-12-1859	63,85	29,41	6,74
1-12-1869	64,01	29,57	6,42
31-12-1879	64,13	29,06	6,81
31-12-1889	71,20	23,08	5,72
31-12-1899			
31-12-1909	69,97	25,37	4,66
31-12-1920	66,62	27,91	5,47
31-12-1930	64,49	31,45	4,06

Grafiek 2. Burgerlijke staat in Houthem in %, 1830-1930

Tabel 2.05
Indeling van de bewoners in Houthem naar
burgerlijke staat, 19-11-1849

Plaatselijke indeling (wijken, dorpen, enz.)	Burgerlijke staat				Weduwnaar	Weduwe
	ongehuwd		gehuwd			
	M	V	M	V		
Buurtschap Broekhem	19	21	11	15	2	3
Buurtschap Strabeek	33	43	20	22	4	9
Buurtschap Hoeswijk	10	8	2	2	-	1
Buurtschap St. Geerlach	87	58	35	33	9	8
Dorp Houthem	65	54	38	39	3	4
Buurtschap Houthemmerberg en Kruidmolen	19	10	5	10	3	2
Totaal	233	194	111	121	21	27

Tabel 2.06
Bevolking van Houthem volgens plaatselijke indeling op 19-11-1849

Plaatselijke indeling (wijken, dorpen, enz.)	Huis- gezinnen	Bewoners		V e r b l i j f							
		M	V	gewoon		tijdelijk		doortrekkend		tijdelijk afw. *	
				M	V	M	V	M	V	M	V
Buurtschap Broekhem	17	32	39	32	39	-	-	-	-	4	-
Buurtschap Strabeek	33	57	74	56	70	1	4	-	-	2	1
Buurtschap Hoeswijk	2	12	11	11	9	1	2	-	-	-	-
Buurtschap St. Geerlach	46	131	99	119	92	12	7	-	-	6	-
Dorp Houthem	47	106	97	102	95	4	2	-	-	3	-
Buurtschap Houthemmerberg en Kruidmolen	13	27	22	27	22	-	-	-	-	4	-
Totaal	158	365	342	347	327	18	15	-	-	19	1

* Personen, tijdelijk afwezig, niet inbegrepen onder de drie vorige rubrieken.

Tabel 2.07

Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1859 en 31-12-1869

Plaatselijke indeling	31-12-1859			1-12-1869			Tijdelijk aanwezig		Totaal		Tijdelijk afwezig	
	Huis- gezinnen	Bewoners		Huis- gezinnen	Bij de telling aanwezig		M	V	M	V	M	V
		M	V		M	V						
Dorp Houthem	43	120	112	47	146	133	-	-	1461	133	1	-
Kom Gehucht St. Geerlach	44	121	116	51	134	131	-	-	134	131	-	-
Gehucht Strabeek	31	76	85	27	79	93	-	-	79	93	-	-
Buiten de kom. Buurtschap Holswijk	2	13	8	2	13	7	-	-	13	7	-	-
Kom Gehucht Broekhem	18	42	65	19	51	59	-	-	51	59	1	-
Kom Gehucht Houthemerberg	11	26	30	12	30	22	-	-	30	22	-	-
Buiten de kom	1	1	2	1	1	2	-	-	1	2	-	-
Totaal kom	147	385	408	156	440	438	-	-	440	438	2	-
Buiten de kom	3	14	10	3	14	9	-	-	14	9	-	-
Totaal voor de woningen	150	399	418	159	454	447	-	-	454	447	2	-

N.B. In 1859 woonden er 1 man en 1 vrouw in een andere gemeente binnen de provincie.

Bij de telling van 1859 was er 1 man afwezig, die in een andere gemeente binnen Nederland verbleef.

In 1869 verbleven de 2 afwezigen elders in Nederland.

Tabel 2.08

Samenstelling van de bevolking naar gezinsverband op 31-12-1859 en 31-12-1869

	31-12-1859			1-12-1869		
	M	V	Tot.	M	V	Tot.
Personen behorende tot het gezin						
verwant	356	372	728	404	397	801
niet-verwant	38	40	78	46	43	89
totaal	394	412	806	450	440	890
Personen afzonderlijk levende	5	6	11	4	7	11
Pers. geen deel uitmakende van het gezin, in instellingen e.d.	-	-	-	-	-	-
Tijdelijk afwezig				2	-	2
Totaal bewoners	399	418	817	456	447	903

Tabel 2.09

Aantal huisgezinnen en leden der huisgezinnen, afzonderlijk levende personen, bevolking van gestichten en instellingen onder een bestuur te zamen wonende en het totaal der werkelijke bevolking, 1879, 1889 en 1899

	31-12 1879		31-12 1889		31-12 1899	
Bewoonde woningen	154		156		196	
Aantal huisgezinnen	161		161		194	
	M	V	M	V	M	V
Hoofden van huisgezinnen	132	29	130	31	168	26
Kinderen	245	184	217	181	230	252
Personen in dienstbetrekking	37	32	40	26	29	33
Overige leden der gezinnen	47	165	34	146	30	193
Totaal	461	410	421	384	457	504
Afzonderlijk levende personen	1	9	6	8	66	8
Aantal gestichten en instel.			2		2	
In gestichten en instellingen wonende afzonderlijk levende bestuurders, beambten en bedienden	M	V	M	V	M	V
	-	-	3	-	63	-
Bevolking voor wie het gesticht bestemd is	-	-	195	-	209	-
Totaal	-	-	198	-	272	-
Totaal der werkelijke bev.	462	419	622	392	732	512
Totaal	881		1014		1244	

Tabel 2.10
Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1879

Plaatselijke indeling	Bij de telling aanwezig		Tijdelijk afwezig		Totaal		Tijdelijk aanwezig	
	M	V	M	V	M	V	M	V
Dorp Houthem	130	122	1	1	131	123	4	1
Kom Gehucht St. Gerlach	137	129	1	1	138	130	-	-
Gehucht Strabeek	88	70	-	-	88	70	3	-
Buiten de kom. Buurtschap Holswijk	12	15	1	-	13	15	-	-
Kom Gehucht Broekhem	55	49	-	-	55	49	-	-
Kom Gehucht Houthemerberg	36	32	1	-	37	32	-	-
Totaal kom	446	402	3	2	449	404	7	1
Buiten de kom	12	15	1	-	13	15	-	-
Totaal voor de woningen	458	417	4	2	462	419	7	1

Tabel 2.11
Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1889

Plaatselijke indeling	Bij de telling aanwezig		Tijdelijk afwezig		Totaal		Tijdelijk aanwezig	
	M	V	M	V	M	V	M	V
Dorp Houthem	107	99	1	-	108	99	5	-
Gehucht St. Gerlach	144	136	2	1	146	137	1	-
Gehucht Strabeek								
Kom Rel. Ver. (Oblaten van Maria)	47	-	-	-	47	-	-	-
Overige huizen	68	65	-	-	68	65	-	-
Gehucht Broekhem	61	56	-	-	61	56	2	-
Gehucht Houthemerberg	25	26	-	-	25	26	-	-
Gehucht Houthemerberg Buurtschap Holswijk	7	5	-	-	7	5	-	-
Buiten de Kom Rel. Ver. (Oblaten van Maria)	151	-	-	-	151	-	-	-
Overige huizen	9	4	-	-	9	4	-	-
Totaal binnen de kom	452	382	3	1	455	383	8	-
Totaal buiten de kom	167	9	-	-	167	9	-	-
Totaal	619	391	3	1	622	392	8	-

Tabel 2.12

Bevolking die in de gemeente werkelijk woonplaats heeft alsmede tijdelijke aanwezigen op 31-12-1899 volgens plaatselijke indeling

Plaatselijke indeling	Bevolking die in de gemeente werkelijke woonplaats heeft			Tijdelijk aanwezigen		
	M	V	T	M	V	T
Wijk A Geh. Ravensbosch, gesticht Relig. Ver. Oblaten	224	-	224	-	-	-
Geh. Broekhem, huizen	114	144	258	2	-	-
Wijk B Geh. Strabeek, Gest. Relig. Ver. Oblaten	48	-	48	-	-	-
Overige huizen	110	127	237	4	2	6
Wijk C Dorp Houthem huizen	236	241	477	5	1	6
Algemeen totaal	732	512	1244	11	3	14

Tabel 2.13

Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1909

Plaatselijke indeling	Bevolking die in de gemeente werkelijke woonplaats heeft			Tijdelijk aanwezigen		
	M	V	T	M	V	T
Wijk A Broekhem, Heilige Carolus Barromeus	237	-	237	-	-	-
Broekhem, overige huizen	182	218	400	-	4	4
Wijk B Strabeek, Sint Karl	32	-	32	-	-	-
Strabeek, overige huizen	102	82	184	-	-	-
Houthemerberg, huizen	25	24	49	-	-	-
Wijk C St. Gerlach, huizen	142	155	297	1	2	3
Houthem, huizen	154	149	303	-	-	-
Totaal	874	628	1502	1	6	7

Tabel 2.14
Bevolking volgens plaatselijke indeling
op 31-12-1920

Plaatselijke indeling	Bevolking die in de gem. werkelijk woon- plaats heeft			Tijdelijk aanwezigen		
	M	V	T	M	V	T
Bewoonde oorden						
Broekhem (met het onderdeel Kraaiendorp) huizen	226	210	436	12	4	16
Valkenburg (Plenkert) ged.	15	16	31	-	1	1
Strabeek, St. Karel (klooster)	3	-	3	-	-	-
Strabeek andere huizen	108	81	189	2	1	3
Vilt-Houthemerberg huizen	24	25	49	-	-	-
Sint-Gerlach huizen	183	191	374	3	6	9
Houtem huizen	149	152	301	3	3	6
Verspreide huizen						
St. Carolus Borromeus (onderw)	190	-	190	1	1	2
andere huizen	15	16	31	3	1	4
woonwagens	3	2	5	-	-	-
Totaal	916	693	1609	24	17	41

Tabel 2.15
Bevolking volgens plaatselijke indeling op 31-12-1930

Plaatselijke indeling	Bevolking die in de gemeente werkelijk woonplaats heeft, wonende in gestichten e.d. overige woningen						Totaal		
	M	V	T	M	V	T	M	V	T
Bewoonde oorden									
Vroenhof, de Kleine Zusters van St. Joseph (inr. v. verpleging etc.)	5	11	16	-	-	-	5	11	16
Vroenhof andere woningen	-	-	-	183	196	379	183	196	379
St. Gerlach, Avondvrede (inr. v. verpl. etc)	11	17	28	-	-	-	11	17	28
St. Gerlach andere woningen	-	-	-	231	227	458	231	227	458
Strabeek, klooster St. Gerlach	5	-	5	-	-	-	5	-	5
Strabeek andere woningen	-	-	-	98	88	186	98	88	186
Broekhem	-	-	-	298	335	633	298	335	633
Houthemerberg (Vilt) (ged.)	-	-	-	38	36	74	38	36	74
Plenkert (gedeeltelijk)	-	-	-	20	23	43	20	23	43
Verspreide huizen									
Klooster St. Karl	197	-	197	-	-	-	197	-	197
andere verspr. huizen	-	-	-	23	25	48	23	25	48
Totaal	218	28	246	891	930	1821	1109	958	2067

Van de in woningen wonende bevolking waren er op 31-12-1930 1044 vrouwen per 1000 mannen. Broekhem was met 633 inwoners het grootste bewoonde oord: in de overige 5 bewoonde oorden woonden 1140 inwoners, in verspreide huizen: 48.

Tabel 2.16

In gestichten en instellingen levende personen in Houthem, 1889 -1930

	Bestuurders, beambten, bedienden	Bevolking voor wie het gesticht bestemd is	Totale gestichts- bevolking			waarvan in Ravens- bosch	waarvan in Stra- beek	waarvan in Vroen- hof			waarvan in St. Gerlach		
	M	M	M	V	T	M	M	M	V	T	M	V	T
31-12-1889	3	195	198	-	198	151	47	-	-	-	-	-	-
31-12-1899	63	209	272	-	272	224	48	-	-	-	-	-	-
31-12-1909			269	-	269	237	32	-	-	-	-	-	-
31-12-1920			193	-	193	190	3	-	-	-	-	-	-
31-12-1930			218	28	246	197	5	5	11	16	11	17	28

Philippens, die voor zijn publikatie "Houthems verleden" spuurwerk verricht heeft in archieven, vermeldt dat er in 1526 in Houthem 35 woningen waren en in 1796: 117. (p.211)

Aan de hand van communicantencijfers uit de 17e en 18e eeuw heeft Philips berekeningen gemaakt over inwoneraantallen. Hij berekende dat het percentage communicanten schommelde tussen 60 en 75% van de bevolking. In andere studies wordt het gemiddelde van dit percentage genomen, derhalve 66%.

In de inventaris van de archieven van de rooms-katholieke parochie van de H. Gerlachus geeft van Mulken enige cijfers over het aantal communicanten. Hij schrijft: "Op 6 oktober 1673 had er een kerkvisitatie plaats in Houthem, waarbij bleek, dat de parochie geen pastorie had en dat ze circa 300 communicanten telde en 3 "ketterse" families." (p. 15)

Philips hanteert ook dit cijfer en stelt het aantal communicanten voor de parochie Houthem voor 1658/1673 op 300. (Philips, p. 27) Dit zou globaal overeenkomen met 450 inwoners.

Engelen geeft voor 1722 260 communicanten (ca. 390 inwoners) en voor 1725 270 communicanten (ca. 405 inwoners). (Engelen, p. 75)

Van Mulken schrijft verder: "In 1725 beschikte Houthem nog steeds niet over een pastorie, telde het 270 communicanten en 10 "kettters", kinderen inbegrepen." (p. 16)

Gebruikmakend van de omreken sleutel levert dit ca. 405 inwoners op.

Ramaer vermeldt in de Geschiedkundige atlas van Nederland een inwonertal van 449 voor oktober 1795. (p. 271)

Uit diezelfde tabel komen de volgende inwonertallen voor Houthem:

Okt	1795	449
1 Jan.	1815	519
1 Jan.	1840	724
1 Dec.	1869	903
31 Dec.	1899	1244
31 Dec.	1930	2070

In 1799 telde het kanton Valkenburg volgens de lijst "Contribution personelle de l'an 7, Répartition entre les communes" 5458 inwoners; waarvan Houthem 648. (Frans archief kanton Valkenburg, inventaris nr. 3, folio 114). Zowel van Mulken vermeldt dit inwoneraantal in zijn "Inventaris van het kanton Valkenburg" (p.33), als Schurgers in zijn "Geschiedenis van Valkenburg-Houthem" (p. 187).

Het volgende overzicht met gegevens over 1800 (an 8) is overgenomen uit tabellen die zich in het Rijksarchief te Maastricht bevinden. (Frans archief, inventaris nr. 1065):

Dénombrement de la population du Département de la Meuse
inférieure An VIII

Nombres des					
hommes mariés ou veufs	femmes mariées ou veuves	garçons de tout âge	filles de tout âge	défenseurs de la Patrie vivans	total
104	124	129	92	-	449

Uit de reeds eerder genoemde inventaris van de parochie wordt het inwonertal van Houthem in 1803 ontleend. Van Mulken schrijft: " Bij de nieuwe parochie-indeling in het bisdom Luik in 1803 werd de kerk van Houthem verheven tot succursale kerk. De gemeente telde toen 449 inwoners, terwijl de kerk plaats bood aan 450 personen." (p. 18)

Blijkens een volkstelling van 1803 bedroeg het aantal ingezetenen van het gehucht St. Gerlach (voormalig kloosterterrein, het straatdorp en de westsector met verspreide bebouwing) in 1803: 129 in 25 woningen, waarvan (onder voorbehoud) 15 stuks met 89 inwoners in het "straatdorp". Hier lagen ook 6 van de 7 boerderijen. (4 oude gesloten hoeven en 2 jongere hoekpanden). (Hekker, p.59)

Uit het Rijksarchief Limburg te Maastricht (Frans archief inventaris nr. 1067) komt onderstaand overzicht:

Departement de la Meuse-inférieure
Arrondissement communal de Maastricht
Commune de Houthem

**Recensement général de la population
au 1er Janvier 1806**

garçons	filles	hommes mariés	femmes mariées	veufs	veuves	total	militaires sous les drapeaux
174	187	104	104	15	17	605	4

Inventaris nr. 1069 bevat een overzicht van het inwoneraantal en aantal huizen. De gegevens zijn opgegeven naar aanleiding van de "circulaire de monsieur le préfet du 28 Xbre 1810"; het stuk is gedagtekend: 13 januari 1811.

Houthem telde 373 inwoners en 117 woningen
Ravensbosch 16 2
Houthemerberg 38 7

Totaal 427 inwoners en 126 woningen.

Uit de Generale Statistique der Voormalige Generaliteitslanden, ingezonden door de commissarissen van de Soevereine Vorst dd. 28 juni 1814, blijkt dat Houthem, toen behorende tot het kanton Meerssen en deel uit makende van het arrondissement, een bevolking had van 449 personen, en dat het getal der huizen 151 bedroeg. (Er waren volgens deze staat geen water- of windkorenmolens in de gemeente). (Ubachs, bijl.)

Uit een Belgische statistiek uit 1831/1832 blijkt dat het aantal inwoners van 648 in 1799 was toegenomen tot 732 in 1831/32, wonende in 134 huizen en 4 landhuizen. (Hekker, p.57)

In een door het Topografisch Bureau van het Departement van Oorlog in 1850 samengesteld overzicht van bewoonde oorden worden aantallen huizen en inwoners genoemd voor de gemeente Houthem op basis van de volkstelling van 1840 en "nadere opgave". De gemeente Houthem zou 711 inwoners en 135 huizen hebben, verdeeld over het dorp Houthem en het gehucht Houthemerberg. Het dorp Houthem zou 659 inwoners tellen en 123 huizen; Houthemerberg 52 inwoners en 12 huizen. Er wordt geen ander gehucht genoemd.

De afstand van Houthemerberg tot Houthem zou volgens opgave 3,2 Mijlen bedragen. Volgens opgave van het gemeentebestuur werd er gelegenheid tot inkwartiering gegeven voor 25 manschappen en 15 paarden. (Alphabetisch, p. 175)

Uit inventaris nr. 926 van het archief van de gemeente Houthem stamt het inwonertal van Houthem op 1-1-1854, namelijk 678.

Hekker geeft in zijn artikel ook cijfers over het aantal huisgezinnen dat in 1844 145 zou bedragen, tezamen ruim 730 personen. In St. Gerlach waren er in 1851 44 huizen en 230 inwoners. (p.57)

Philippens vermeldt voor 1845 698 inwoners (p.156), in mei 1848 bij de verkiezingen voor het Parlement van Frankfurt 711 inwoners en 76 stemgerechtigden (p.153) en in 1880 903 inwoners in 168 huizen. (p.156)

In het jaarboek 1963 van het Sociaal Historisch Centrum worden in het artikel "Limburgse bevolkingscijfers uit de eerste helft van de negentiende eeuw" van drs. J.F.R. Philips, cijfers gegeven over de jaren 1796 tot en met 1939. De cijfers over 1869 tot en met 1939 zijn afkomstig uit de betreffende jaargangen van het Provinciaal Blad van Limburg.

De tabel met gegevens over Houthem is ook opgenomen in de Geschiedenis van Valkenburg-Houthem. (p.318)

1797	627
1806	609
1811	427
1814	480
1815	519
1822	593
1825	596
1828	590
1830	732
1836	694
1839	724
1845	709
1849	707
1869	826
1889	1062
1899	1272
1939	2415

Om een indruk te geven van de snelle groei van de grootste woonkern Broekhem, wordt in de "Geschiedenis van Valkenburg-Houthem" het inwonertal van die kern vermeld in 1935 en vergeleken met het inwonertal 40 jaar later.

"In 1935 telde het buurtschap Broekhem, door de spoorweg in twee bewoonde delen geplitst, rond 920 inwoners. Veertig jaar later, in 1975, zou dat inwonertal tot ruim 4.000 zijn toegenomen." (Schurgers, p. 291)

Bovenstaande bevolkingsgegevens uit diverse publikaties, zijn op de volgende pagina in tabelvorm weergegeven.

Jaar	Inwoneraantal	Aantal huizen	Bron
1526		35	Philippens, p. 211
1673	ca. 450		Philips, p. 27
1722	ca. 390		Engelen, p. 75
1725	ca. 405		Van Mulken, p. 16
1795 (Okt)	449		Ramaer, p. 271
1796		117	Philippens, p. 211
1797	627		Schurgers, p. 318
1799	648		Archief kanton Valkenburg (inv.nr. 3, f.114)
1799	648		Hekker, p. 57, Schurgers, p. 187
1800(an VIII)	449		RAL, 1065
1803	449		Van Mulken, p. 18
1803	129 St. Gerlach	25 St. Gerlach	Hekker, p. 59
1806 (1-1)	609		RAL, 1067
1806	609		Schurgers, p. 318
1811	427	126	RAL, 1069
1811	427		Schurgers, p. 318
1813/14	449	151	Ubachs, bijl.
1814	480		Schurgers, p. 318
1815 (1-1)	519		Ramaer, p. 271 / Schurgers, p. 318
1822	593		Schurgers, p. 318
1825	596		Schurgers, p. 318
1828	590		Schurgers, p. 318
1830	732	134 + 4 landh.	Vander Maelen, p. 49/50
1830 (1-1)	732		CBS, deze publ. tabel 2.01
1836	694		Schurgers, p. 318
1839	724		Schurgers, p. 318
1840 (1-1)	724		CBS, deze publ. tabel 2.01
1840 (1-1)	724		Ramaer, p. 271
1844	ruim 730 (145 huisgezinnen)		Hekker, p. 57
1845	698		Philippens, p. 156
1845	709		Schurgers, p. 318
1848 (mei)	711 (en 76 stemgerechtigden)		Philippens, p. 153
1849 (19-11)	707		CBS, deze publ. tabel 2.01 / Schurgers, p. 318
1850	711	135	Alphabetisch, p. 175
	wv. 659 Houthem 52 H. berg	wv. 123 Houthem 12 H. berg	
1851 (1-1)	696		Landbouwhogeschool Wageningen /Hofstee
1851	230 St. Gerlach	44 St. Gerlach	Hekker, p. 57
1854 (1-1)	678		Archief gem. Houthem, inv.nr. 926
1854 (1-1)	678		Landbouwhogeschool Wageningen /Hofstee
1868	800		Kuyper
1868 (1-1)	801		Landbouwhogeschool Wageningen /Hofstee
1869	826		Schurgers, p. 318
1869 (1-1)	827		Landbouwhogeschool Wageningen /Hofstee
1869 (1-12)	901		CBS, deze publ. tabel 2.01
1869 (1-12)	903		Ramaer, p. 271
1870 (1-1)	826		Landbouwhogeschool Wageningen /Hofstee
1880	903	168	Philippens, p. 156
1879 (31-12)	877		CBS, deze publ. tabel 2.01
1880 (1-1)	881		Landbouwhogeschool Wageningen /Hofstee
1880 (31-12)	828		CBS, deze publ. tabel 2.01
1888 (31-12)	950		CBS, deze publ. tabel 2.01
1889	1062		Schurgers, p. 318
1889 (31-12)	1014		CBS, deze publ. tabel 2.01
1898 (31-12)	1269		CBS, deze publ. tabel 2.01
1899	1272		Schurgers, p. 318
1899 (31-12)	1244		CBS, deze publ. tabel 2.01
1899 (31-12)	1244		Ramaer, p. 271
1930 (31-12)	2070		Ramaer, p. 271
1939 (31-12)	2415		CBS, deze publ. tabel 2.01, Schurgers, p. 318

Gestichtsbevolking

Vanaf 1202 tot 6-9-1786 is er in Houthem een Norbertinessenklooster geweest, dat bevolkt werd door adellijke dames. Gedurende deze periode dient bij het inwoneraantal van Houthem rekening gehouden te worden met een "gestichtsbevolking".

In de inventaris van het archief van het Norbertinessenklooster van Sint-Gerlach komen hieromtrent enige gevens voor. Haas vermeldt: "In de dertiende en veertiende eeuw verheugde het klooster zich in een grote toeloop van gegadigden voor het kloosterleven. Het klooster raakte bij tijden zelfs zo vol, dat de materiële verzorging van de zusters gevaar liep. Om die reden werd in 1293 een "numerus clausus" ingevoerd. Er zouden geen novicen meer mogen worden aangenomen, totdat het getal der monialen beneden 30 was gezakt. Dit voorschrift heeft kennelijk niet veel resultaat gehad want het werd in 1345 opnieuw vastgesteld. In 1597 leefden 37 "virgines primae nobilitatis" in het klooster wier getal in 1737 geslonken was tot acht "virgines nobiles" en vier werkzusters. Voor het jaar 1786 tenslotte worden negen adellijke nonnen, drie koorzusters en vijf werkzusters vermeld." (p. 8)

Verder: "Op 6 september 1786 verlieten zij - negen adellijke monialen, drie koorzusters, vijf werkzusters, de proost en de kapelaan - voorgoed het klooster van Sint-Gerlach en namen hun intrek in het hen te Roermond toegevozen gebouw." (p. 11)

De aanwezigheid van de paters Oblaten in Houthem (oktober 1881 - maart 1939) heeft grotere invloed gehad op de demografische gegevens. Met name op de bevolkingssamenstelling, leeftijdsopbouw, vestiging en vertrek.

In tabel 2.16 is een en ander duidelijk te zien. De gegevens komen uit de volkstellingen; in andere officiële (jaar-)publicaties komen over de in gestichten en instellingen levende personen geen cijfers voor.

Opvallend is, dat wanneer rekening gehouden wordt met de mannelijke gestichtsbevolking, er over het algemeen nog een ruim overschot aan mannen in Houthem is, terwijl er landelijk een vrouwenoverschot is. (Zie tabel 2.02).

In het artikel van Keulen in Geulrand, komen enkele gegevens voor, die voor de interpretatie van de bevolkingcijfers van belang zijn.

Op 8 oktober 1881 wordt de villa Strabeek door de paters Oblaten aangekocht en omgedoopt tot noviciaat St. Gerlach. Op 4 november komen al de eerste bewoners: 18 Franse Oblaten (paters, broeders en studenten), die voorheen in Neerbeek geleefd hadden. St. Gerlach werd in 1889 verbouwd en uitgebreid. In 1949 wordt het pand verkocht.

Op 15 oktober 1885 nemen de paters hun intrek in Ravensbosch, met 70 leerlingen/studenten, waaronder 45 met de Duitse nationaliteit.

In 1886 waren er 90 leerlingen, in 1887 114 en in 1894 170. (Met paters en broeders tezamen meer dan 200 bewoners).

Als gevolg van de 1e wereldoorlog was er een daling in het leerlingenaantal in de periode 1914 - 1918. In 1918 waren nagenoeg alle dienstplichtige leerlingen in werkelijke dienst. Het leerlingenaantal bedroeg in 1920 150 en liep terug naar 90 in 1937.

In maart 1939 vertrekken de laatste leerlingen uit Ravensbosch (3e en 4e klassers), en blijven slechts enkele paters en broeders achter.

De priester- en broederstudenten, die tussen 12 en 18 jaar oud waren, kwamen in de beginfase uit Frankrijk. Later bevolkten alleen nog maar Duitsers St. Gerlach en Ravensbosch.

Bovenstaande gegevens zijn in een overzichtstabel verwerkt.

Jaar	G e s t i c h t s b e v o l k i n g		
	Norbertinessen- klooster	Paters Oblaten Strabeek Ravensbosch	
1293	> 30		
1597	37 Virgines primae nobilitas		
1737	8 Virgines nobiles		
	4 Werkzusters		
1786	9 Adellijke nonnen		
	3 Koorzusters		
	5 Werkzusters		
	1 Proost		
	1 Kapelaan		

1881		18 (Franse paters/broeders/studenten)	
1885			70 leerlingen
1886			90 leerlingen
1887			114 leerlingen
1889*	47		151
1894			170 leerlingen (incl. paters/broeders meer dan 200)
1899*	48		224
1909*	32		237
1920*	3		190
1920			150 leerlingen
1930*	5		197 **
1937			90 leerlingen
1939		(laatste leerlingen vertrekken)	

* 31-12 (zie tabel 2.14)

** Op 31-12-1930 woonden er daarnaast nog 11 mannen en 17 vrouwen in het bejaardentehuis Avondvrede te St. Gerlach; in het klooster in Vroenhof waren er toen: 5 mannen en 11 vrouwen.